

Εφετείου Πειραιά: 501/2001
Πηγή: Ε.Ν.Δ. 29/01 σελ.437

Σοβαρά εγκαύματα Δ' Μηχανικού. Πλήρης ολική ανικανότητα. ΔΣ Βρυξελών 1968. ΔΣ Ρώμης 1980. εφαρμοστέο το ελληνικό δίκαιο το οποίο διέπει τη σύμβαση ναυτικής εργασίας. Μη εφαρμογή ΒΔ 806/70 περί ειδικών όρων ασφαλείας σε πλοία με ξένη σημαία. ΣΣΝΕ. Αποζημίωση κν 551/15. Χρηματική ικανοποίηση.

Διεθνής Σύμβαση Βρυξελλών 1968 (κυρ. ν. 1814/88, ισχύς από 1.4.1989), όπως τροποποιήθηκε από τη Διεθνή Σύμβαση Ντονόστια-Σαν Σεμπάστιαν 1989 (κυρ. ν. 20004/92, ισχύς από 1.7.1992) για τη διεθνή δικαιοδοσία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας σε θέματα ατομικών συμβάσεων εργασίας παράγουν αποτελέσματα μόνο αν είναι μεταγενέστερες από τη γέννηση της διαφοράς. Διαφορετικά μόνο αν κατά την κρίση του εργαζόμενου είναι ευνοϊκές για τον ίδιο δηλ. μόνο αν τις επικαλείται.

Ρήτρα περί αποκλειστικής αρμοδιότητας των δικαστηρίων των Φιλιππίνων, περιεχόμενη στην έγγραφη σύμβαση ναυτολόγησης. Ακυρη εφόσον προγενέστερη της γέννησης της ένδικης διαφοράς και δεν την επικαλείται ο ίδιος ο ναυτικός.

Διεθνής Σύμβαση Ρώμης 1980 (κυρ. ν 1792/88, ισχύς από 1.4.91) για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές. Προβλέπει ότι η σύμβαση διέπεται από το δίκαιο που επέλεξαν τα συμβαλλόμενα μέρη έστω κι αν είναι δίκαιο μη συμβληθέντος κράτους στη ΔΣΡ, χωρίς προϋπόθεση αμοιβαιότητας, αδιαφόρως του εάν οι εργαζόμενοι προέρχονται από κράτη-μέλη της Ε.Ε. και του τόπου παροχής της εργασίας. Η επιλογή όμως του εφαρμοστέου δικαίου δεν μπορεί να στερήσει τον εργαζόμενο από την προστασία που του εξασφαλίζουν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του δικαίου που θα ήταν εφαρμοστέο αν δεν είχε γίνει η επιλογή. Στους κανόνες «αναγκαστικού δικαίου» και «άμεσου εφαρμογής» περιλαμβάνεται και ο κν 551/1915 που παρέχει αποζημίωση στο ναυτικό λόγω εργατικού ατυχήματος κατά τη διάρκεια της εργασίας στο πλοίο και εξ αφορμής αυτής καθώς και οι ελληνικές ΣΣΝΕ.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 25, 26 του ΑΚ, των άρθρων 1, 2, 3 επ. της ΔΣΡ, του άρθρου 914 του ΑΚ, των άρθρων 1, 16 του κν 551/1915 και του άρθρου 66 του ΚΙΝΔ, προκύπτει ότι η ευθύνη από εργατικό ατύχημα που δεν ταυτίζεται με την ευθύνη από αδικοπραξία και έχει ως προϋπόθεση ότι το βίαιο συμβάν πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εργασία δε ρυθμίζεται από το άρθρο 26 ΑΚ αλλά από το δίκαιο που διέπει τις ενοχές από της σύμβαση χερσαίας ή ναυτικής εργασίας και συγκεκριμένα εκείνο που καθορίζεται από το άρθρο 25 ΑΚ ή (μετά την 1.4.1991) από τις διατάξεις της ΔΣΡ.

Σύμβαση ναυτικής εργασίας με όρο περί εφαρμογής του δικαίου των Φιλιππίνων. Από όλες τις συνθήκες (πλοίο ελληνικών συμφερόντων: διαχείριση και εκμετάλλευση στον Πειραιά όπου και πραγματική έδρα της πλοιοκτήτριας και εφοπλίστριας, πλοίαρχος και ανώτεροι αξιωματικοί Έλληνες, αποναυτολόγηση ναυτικού στην Ελλάδα και εισαγωγή του σε ελληνικό νοσοκομείο, σημαία πλοίου ευκαιρίας) κρίθηκε ότι το ελληνικό δίκαιο θα ήταν εφαρμοστέο αν δεν είχε γίνει η επιλογή.

Επομένως ο ναυτικός, σύμφωνα με τη ΔΣΡ, δεν μπορεί να στερηθεί των αναγκαστικού δικαίου διατάξεων των ελληνικών νόμων όπως ο κν 551/1915 και οι ΣΣΝΕ, οι οποίοι αποτελούν και κανόνες της χώρας του δικάζοντα δικαστή που κατ' άρθρ. 7 παρ. 2 ΔΣΡ ρυθμίζουν αναγκαστικά την ένδικη υπόθεση.

Οι διατάξεις του ΒΔ 806/1970 και ειδικότερα αυτή του άρθρου 10 που προβλέπει ειδικούς όρους ασφαλείας των εργαζομένων σε ελληνικά πλοία, δεν έχουν εφαρμογή σε πλοία με ξένη σημαία. Ζητήματα που αφορούν την εσωτερική λειτουργία πλοίων με ξένη σημαία, όπως σχετικά με τους κανονισμούς εργασίας του πληρώματος, ρυθμίζονται από τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν στη χώρα της εθνικότητας του πλοίου εφόσον ανάγονται στο ουσιαστικό δημόσιο δίκαιο.

Οι ΣΣΝΕ που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΑΝ 3276/1944 και κυρώνονται με απόφαση του ΥΕΝ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης θέτουν με τον κανονιστικό τους μέρος κανόνες ουσιαστικού δικαίου που αποτελούν ενιαίο σύνολο με τους

κανόνες του ελληνικού δικαίου. Εφαρμόζονται χωρίς διάκριση και χωρίς όρο αμοιβαιότητας τόσο επί Ελλήνων όσο και επί αλλοδαπών ναυτικών.

Χρηματική ικανοποίηση για εργατικό ατύχημα. Αυτοτελής αξίωση σε σχέση με την αποζημίωση του κν 551/1915. το ποσό αυτής προσδιορίζεται με εύλογη κρίση και βάσει των κανόνων της κοινής πείρας και λογικής.

Σοβαρά εγκαύματα Δ' Μηχανικού κυρίως στα χέρια αλλά και σε διάφορα άλλα σημεία του σώματός του λόγω αιφνιδίου ανοίγματος της ασφαλιστικής βαλβίδας του στροφαλοθαλάμου της μηχανής εξαιτίας καθόδου καυσαερίων. Παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες αλλά δεν ακολούθησε η αναγκαία μεταφορά του σε νοσοκομείο. Απόλυση λόγω ασθένειας όταν το πλοίο έφθασε στην Ελλάδα και εισαγωγή του σε νοσοκομείο όπου πραγματοποιήθηκαν χειρουργικοί καθαρισμοί και αφαίρεση δέρματος. Αποζημίωση κν 551/1915 για πλήρη ολική ανικανότητα προς εργασία. Χρηματική ικανοποίηση.

Πρόεδρος: ΑΝ. ΠΛΑΤΗΣ

Εισηγήτρια: Κ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ

Δικηγόροι: Β. Παυλακάκη, Ν. Δόμβρος

Σύμφωνα με τη σύμβαση των Βρυξελλών της 27-9-1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία κυρώθηκε με το ν. 1814/1988 και άρχισε να ισχύει από 1-4-1988 και άρχισε να ισχύει από 1-4-1989, όταν πρόκειται για υπόθεση που οι διάδικοι κατοικούν ή εδρεύουν σε διάφορα κράτη, το Δικαστήριο κατ' αρχήν θα εξετάσει αν η υπόθεση υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της συμβάσεως αυτής και σε καταφατική περίπτωση, θα εξετάσει αν συντρέχει η διεθνής δικαιοδοσία του λόγω της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου (άρθρο 2 παρ. 1) ή λόγω άλλης ειδικής δωσιδικίας από τις αναφερόμενες στα άρθρα 5-15, ή λόγω ρητής παρεκτάσεως κατά το άρθρο 17, το οποίο ορίζει ότι «αν τα μέρη από τα οποία ένα τουλάχιστον έχει την κατοικία του στο έδαφος του συμβαλλόμενου κράτους, συμφώνησαν ότι ένα δικαστήριο ή τα δικαστήρια συμβαλλόμενου κράτους θα δικάζουν τις διαφορές ου έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, το δικαστήριο αυτό ή τα δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία...». Οι ρυθμίσεις αυτές της ως άνω συμβάσεως, τροποποιήθηκαν με τη σύμβαση Ντονόστια-Σαν Σεμπαστιάν της 26-5-1992, που κυρώθηκε με το Ν. 2004/1992 και ισχύει από 1-7-1992. Ειδικότερα με τη σύμβαση αυτή προστέθηκε στο άρθρο 17 της Συμβάσεως των Βρυξελλών 5^η παράγραφος, κατά την οποία οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας σε θέματα ατομικών συμβάσεων εργασίας παράγουν αποτελέσματα μόνο αν είναι μεταγενέστερες από τη γέννηση της διαφοράς, εφόσον δε είναι προγενέστερες αυτής, μόνο κατά την κρίση του εργαζομένου είναι ευνοϊκές για τον ίδιο, δηλαδή μόνο αν τις επικαλείται ο ίδιος (βλ. σχετ. την από 10-3-2000 Εισηγητική Έκθεση του Β' τμήματος του Αρείου Πάγου, ΕΠ 193/1997 ΕΝΔ 25.52, ΕΠ 50/2001, 865/2000, 826/1999, 346/1999, 178/1998 αδημ. Νίκα «πρόσφατες συμβατικές εξελίξεις στον Ευρωπαϊκό χώρο» Δ. 25.362, του ίδιου «Ρήτορες αποκλειστικής διεθνούς δικαιοδοσίας» ΝοΒ 41.1148). Κατ' ακολουθία, η περιεχόμενη στην επικαλούμενη και προσκομιζόμενη από τις εκκαλούσες εναγόμενες εταιρείες σε νομότυπη αποσπασματική μετάφραση από 1-8-1997 σύμβαση ναυτολογήσεως του ενάγοντος, ρήτρα (όρος 4) περί αποκλειστικής αρμοδιότητας των Δικαστηρίων των Φιλιππίνων προς επίλυση των διαφορών που θα προκύψουν από αυτήν είναι άκυρη, εφόσον είναι προγενέστερη της γέννησης της ένδικης διαφοράς και δεν την επικαλείται ο ίδιος ο εργαζόμενος (ενάγων – ναυτικός), γιατί κρίνει πως δεν τον συμφέρει. Επομένως, με βάση τις γενικές διατάξεις της συμβάσεως των Βρυξελλών αρμόδια προς εκδίκαση της ένδικης αγωγής είναι τα δικαστήρια του Πειραιώς, όπου, όπως θα αναφερθεί παρακάτω έχουν την πραγματική τους έδρα οι εναγόμενες εταιρείες. Συνεπώς, το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που, έστω και με διαφορετικές εν μέρει αιτιολογίες και λανθασμένο εν μέρει νομικό χαρακτηρισμό, οι οποίες αντικαθίστανται με την παρούσα 9άρθ. 524 του Κ.Πολ.Δ.) κατέληξε στο ίδιο ως άνω αποτέλεσμα και απέρριψε τη σχετική ένσταση των εναγομένων περί ελλείψεως δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστηρίων προς εκδίκαση της ένδικης διαφοράς, ορθά κατ' αποτέλεσμα εφάρμοσε το νόμο και δεν έσφαλε και όσα αντίθετα υποστηρίζουν οι εναγόμενες με το 2ο λόγο της εφέσεώς τους (α'

σκέλος) με τον οποίο επαναφέρουν την παραπάνω ένσταση, κρίνονται αβάσιμα και απορριπτά.

Στη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 εδ. α' της Συμβάσεως της Ρώμης του 1980 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 1792/1988, έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος (άρθρο πρώτο του νόμου) και ισχύει από 1-4-1991 (άρθρο δεύτερο του νόμου) ορίζεται ότι «η σύμβαση διέπεται από το Δίκαιο που επέλεξαν τα συμβαλλόμενα μέρη». Από τη διατύπωση της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι οι συμβαλλόμενοι μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα οποιοδήποτε δίκαιο, ακόμη και δίκαιο που δεν έχει καμία σχέση με τη σύμβαση τους (βλ. Αν. Γραμματικάκη-Αλεξίου «Το εφαρμοστέο δίκαιο στην ατομική σύμβαση εργασίας, κατά την κοινοτική σύμβαση ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του 1980» εκδ. 1984 σελ. 37,45 σημ. 64, 111, 112, Ζωής Παπασιώπη-Πασιά «Η κοινοτική σύμβαση της Ρώμης του 1980 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, όπως ισχύει στην Ελλάδα» εκδ. 1991 σελ. 16-17). Κατά δε το άρθρο 2 της ίδιας Κοινοτικής Σύμβασης, που αναφέρεται στον οικουμενικό χαρακτήρα της σύμβασης ορίζεται ότι «το καθοριζόμενο από την παρούσα σύμβαση δίκαιο εφαρμόζεται ακόμα και αν πρόκειται για δίκαιο μη συμβαλλόμενου κράτους». Το δίκαιο δηλαδή που υποδεικνύει η σύμβαση εφαρμόζεται έστω και αν είναι δίκαιο μη συμβληθέντος κράτους ή χώρας, η οποία δεν είναι μέλος της ΕΟΚ (ΕΕ) και μάλιστα χωρίς καμιά προϋπόθεση αμοιβαιότητας και αδιοφόρων του εάν οι εργαζόμενοι προέρχονται από κράτη-μέλη ή από τρίτες χώρες, καθώς επίσης και αδιοφόρων του τόπου παροχής της εργασίας (βλ. Αν. Γραμματικάκη Αλεξίου ό.π. σελ. 28, 31, 32, Ζ. Παπασιώπη-Πασιά ό.π. σελ. 9-10, ΕΠ 1276/1997 ΕΝΔ 25.443, ΕΠ 346/96 ΕΝΔ 24.350, ΕΠ 520/93 ΕΝΔ 21.431). Στο άρθρο όμως 6 της ίδιας σύμβασης που ρυθμίζει ειδικά την ατομική σύμβαση εργασίας» ορίζεται ότι: «1. παρά τις διατάξεις του άρθρου 3 στη σύμβαση εργασίας η επιλογή από τους συμβαλλόμενους του εφαρμοστέου δικαίου δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να στερήσει τον εργαζόμενο από την προστασία που του εξασφαλίζουν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του δικαίου που θα ήταν εφαρμοστέο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση που δεν είχε γίνει επιλογή. 2. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 4 και εφόσον δεν έχει γίνει επιλογή, σύμφωνα με το άρθρο 3, η σύμβαση εργασίας διέπεται: α) από το δίκαιο της χώρας όπου ο εργαζόμενος παρέχει συνήθως την εργασία του σε εκτέλεση της σύμβασης, ακόμα και αν έχει αποσπαστεί προσωρινά σε άλλη χώρα, ή β) αν ο εργαζόμενος δεν παρέχει συνήθως την εργασία του σε μια μόνο χώρα, από το δίκαιο της χώρας όπου βρίσκεται η εγκατάσταση που τον προσέλαβε, εκτός αν από το σύνολο των περιστάσεων συνάγεται ότι η σύμβαση εργασίας συνδέεται στενότερα με άλλη χώρα, οπότε εφαρμοστέο είναι το δίκαιο της άλλης αυτής χώρας». Ποιοι είναι οι κανόνες αναγκαστικού δικαίου ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. 3 της ίδιας σύμβασης, ήτοι εκείνοι από τους οποίους δεν είναι δυνατόν να παρεκκλίνουν οι συμβαλλόμενοι με ιδιωτική συμφωνία (βλ. Ζωής Παπασιώτη-Πασιά οπ. παρ. σελ. 27, Γραμματικάκη-Αλεξίου σελ. 50-52). Έτσι από τη διάταξη του άρθρου 6 προκύπτει ότι και όταν τα μέρη επέλεξαν εγκύρως δίκαιο, πάντως ο εργαζόμενος δεν μπορεί να στερηθεί από την προστασία που του εξασφαλίζουν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του δικαίου που θα ήταν εφαρμοστέο στην περίπτωση που δεν είχε γίνει επιλογή. Δηλαδή, το δίκαιο που επέλεξαν τα μέρη εφαρμόζεται μόνο εφόσον εξασφαλίζει στο μισθωτό τουλάχιστον ίση προστασία με εκείνη που του παρέχει (ανάλογα με τις περιστάσεις) κατά πρώτο λόγο το δίκαιο του τόπου (συνήθους) παροχής της εργασίας (βλ. Σπ. Βρέλλη «Προβλήματα Ι.Δ.Δ. στη σύμβαση εργασίας 1989 σελ. 23-24, Παπασιώπη-Πασιά σελ. 50, 61, 62, Γραμματικάκη-Αλεξίου σελ. 41, 110, ΕΠ 299/1988, ΕΝΔ 26.391). Στη ναυτική εργασία τόπος (όχι απλώς συνήθους αλλά) μόνιμης παροχής εργασίας είναι το πλοίο, στο οποίο εργάζεται ο ναυτικός και κατά την κρατούσα διεθνώς άποψη, εφαρμόζεται σχετικά το δίκαιο της σημαίας του πλοίου « ως ο πιο σεβαστός και παγκόσμιος κανόνας του ναυτικού δικαίου», πλην αν αυτή είναι σημαία ευκαιρίας, με την οποία το πλοίο δεν έχει γνήσιο αλλά τεχνητό σύνδεσμο, (Γραμματικάκη-Αλεξίου, οπ. παρ. σελ. 80-81, ΕΠ 1276/1997 οπ. παρ. ΕΠ 520/1993 οπ. παρ.).

Συναφώς με αυτά στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 ορίζεται ότι «οι διατάξεις της παρούσας σύμβασης δεν μπορούν να θίξουν την εφαρμογή των κανόνων δικαίου της χώρας του δικάζοντος δικαστή που ρυθμίζουν αναγκαστικά την περίπτωση ανεξάρτητα από το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο». Πρόκειται για τους λεγόμενους κανόνες αμέσου

εφαρμογής του δικαίου του δικάζοντος δικαστή, ήτοι τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του FORUM, που εφαρμόζονται υποχρεωτικά οποιοδήποτε και αν είναι το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση (βλ. Γραμματικάκη-Αλεξίου, οπ. παρ. σελ. 62-63, Παπασιώπη-Πασιά, οπ. παρ. σελ. επ. Ε.Π. 520/93 οπ. παρ.). Όσον αφορά το Ελληνικό δίκαιο στους κανόνες «αναγκαστικού δικαίου» και «αμέσου εφαρμογής» περιλαμβάνεται και ο Ν. 551/1915 που παρέχει αποζημίωση στο ναυτικό λόγω εργατικού ατυχήματος κατά τη διάρκεια της εργασίας στο πλοίο και εξ αφορμής αυτής (βλ. ΕΠ 299/1998 ΕΝΔ 26.391, ΕΠ 59/1998 αδημ.), καθώς και οι Ελληνικές ΣΣΝΕ (βλ. ΕΠ 1290/1997 ΕΝΔ 25.450).

Εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 25, 26 του ΑΚ, 1, 2, 3 επ. της άνω Σύμβασης της Ρώμης, 914 του ΑΚ, 1, 16 του Ν. 551/1915 και 66 του ΚΙΝΔ, προκύπτει ότι η ευθύνη από εργατικό ή ναυτεργατικό ατύχημα που είναι διαφορετική και δεν ταυτίζεται με την ευθύνη από αδικοπραξία, έχει δε ως προϋπόθεση ότι το βίαιο συμβάν το οποίο αποτελεί τον πυρήνα της έννοιας του ως άνω ατυχήματος, πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εργασία, δεν ρυθμίζεται από τη διάταξη του άρθρου 26 του ΑΚ, αλλά από το δίκαιο που διέπει τις ενοχές από σύμβαση και ειδικότερα τη σύμβαση χερσαίας ή ναυτικής εργασίας και συγκεκριμένα εκείνο που καθορίζεται από το άρθρο 25 του ΑΚ ή (μετά την 1-4-1991) από τις διατάξεις της παραπάνω Συμβάσεως της Ρώμης (βλ. ΑΠ 1078/1998 ΕΝΔ 27.1, ΑΠ 1486/1996 ΕΝΔ 24.222, ΑΠ 1023/1996 Δ/νη 39.839, ΕΠ 1081/2000 αδημ).

Από τις... ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων των διαδίκων, που λήφθηκαν νομότυπα ενώπιον του Ειρηνοδίκη Πειραιώς οι τρεις πρώτες και ενώπιον του συμβ/φου Πειραιώς Α.Κ. η τελευταία σύμφωνα με το άρθρο 671 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ. και από όλα τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν είτε προς άμεση είτε προς έμμεση απόδειξη, αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Με έγγραφη σύμβαση ναυτικής εργασίας ορισμένου χρόνου που καταρτίστηκε στις Φιλιππίνες την 1-8-1997 μεταξύ του ενάγοντος και της εταιρείας "S.P.INC" η οποία όμως ενεργούσε στο όνομα και για λογαριασμό της β' εναγομένης, που όπως εκτενώς θα αναφερθεί παρακάτω ήταν εφοπλίστρια του με σημαία Παναμά Φ/Γ πλοίου "G.R.", (αρ. νηολογίου Παναμά:..., ΔΔΣ..., κοχ..., κ.κ.χ.... τόνων DW...), το οποίο ανήκε κατά κυριότητα (όπως επίσης θα αναφερθεί παρακάτω) στην α' εναγομένη εταιρία, ο ενάγων ναυτολογήθηκε την ίδια ημέρα σ' αυτό ως Δ' μηχανικός με μηνιαίο μισθό 598 δολ. ΗΠΑ. Στο πλοίο αυτό υπηρέτησε μέχρι της 19-9-1997 οπότε απολύθηκε στο λιμάνι της Πύλου λόγω ατυχήματος. Κατά την κατάρτιση της παραπάνω συμβάσεως τα μέρη καθόρισαν (αρ. 2) ως εφαρμοστέο δίκαιο στην ένδικη σύμβαση τις σχετικές διατάξεις του δικαίου των Φιλιππίνων. Πλην όμως ακόμη και αν έγινε επιλογή του ως άνω αλλοδαπού δικαίου, ο ενάγων δεν μπορεί να στερηθεί την προστασία που του εξασφαλίζουν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του δικαίου, που θα ήταν εφαρμοστέο αν δεν είχε γίνει η επιλογή, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις της Συμβάσεως της Ρώμης, η οποία εφαρμόζεται στην ένδικη σύμβαση ναυτολόγησης, διότι η τελευταία αυτή καταρτίστηκε μετά την έναρξη της ισχύος της. Ως τέτοιο εφαρμοστέο δίκαιο στην επίμαχη σύμβαση ναυτολόγησης αν δεν είχε γίνει η επιλογή, κρίνεται στην εξεταζόμενη περίπτωση το ελληνικό δίκαιο, με το οποίο αυτή ήταν στενότερα συνδεδεμένη. Και αυτό, διότι το πλοίο ήταν ελληνικών συμφερόντων, η διαχείριση και η εκμετάλλευσή του γινόταν από τον Πειραιά, που είναι και η πραγματική έδρα των εναγομένων εταιρειών, επί των οδών..., ο δε νόμιμος εκπρόσωπος της β' εναγομένης Κ.Τ. ήταν Έλληνας (βλ. την με αριθμ. πρωτ. ... βεβαίωση του ΥΕΝ και τη με αριθμ. σελίδα του περιοδικού Ναυτικός Οδηγός του 1998). Ο πλοίαρχος και οι ανώτεροι αξιωματικοί αυτού ήταν Έλληνες (βλ. την προσκομιζόμενη σε νομότυπη μετάφραση από 24-9-97 κατάσταση πληρώματος). Επιπλέον, η αποναυτολόγηση του ενάγοντος έγινε στην Ελλάδα όπου ο πλοίαρχος του πλοίου απέστειλε αυτόν στο νοσοκομείο της Καλαμάτας (βλ. το Πιστοποιητικό του Περ. Γεν. Νοσοκομείου Γ.). εξάλλου η σημαία του πλοίου ήταν σημαία ευκαιρίας, καθόσον ούτε η πρώτη εναγομένη ασκούσε επαγγελματική δραστηριότητα στη χώρα αυτή (βλ. την προσκομιζόμενη σε νομότυπη μετάφραση επιστολή του δικηγόρου του Παναμά C.P.) και συνακόλουθα ο σύνδεσμος της παραπάνω Πολιτείας με την ένδικη σύμβαση εργασίας ήταν τεχνητός. Επομένως ο ενάγων παρά την επιλογή του παραπάνω αλλοδαπού δικαίου των Φιλιππίνων, δεν μπορεί να στερηθεί της εφαρμογής των αναγκαστικού δικαίου διατάξεων των ελληνικών νόμων, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο κωδ. Ν. 551/1915 και οι ΣΣΝΕ. Επιπλέον, οι

τελευταίες αυτές διατάξεις (Ν. 551/1915 και ΣΣΝΕ) έχουν εφαρμογή στην εξεταζόμενη περίπτωση και κατά το άρθρο 7 παρ. 2 της Συμβάσεως της Ρώμης, ως κανόνες της χώρας του δικάζοντος δικαστή, που ρυθμίζουν αναγκαστικά την ένδικη υπόθεση. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι δεν τίθεται ζήτημα αποδείξεως του δικαίου των Φιλιππίνων, διότι και αν ακόμη περιέχει ευνοϊκότερες διατάξεις για τον εργαζόμενο από εκείνες του ελληνικού δικαίου, ο ενάγων δεν μπορεί να επωφεληθεί αυτών, αφού θεμελιώνει την αγωγή του αποκλειστικά στις διατάξεις του ελληνικού δικαίου, περιοριζόμενος σε όσα το δίκαιο αυτό του προσφέρει (βλ. ΕΠ 520/1993 ό.π. ΕΠ 1274/1998, ΕΠ 1254/1997, ΕΠ 6/1997 αδημ.). Συνεπώς το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που έκρινε ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση έπρεπε να εφαρμοστούν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της Ελλάδος που ρυθμίζουν τις ένδικες αξιώσεις του ενάγοντος, ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις και εφάρμοσε το νόμο και δεν έσφαλε και όσα αντίθετα υποστηρίζουν οι εναγόμενες με το 2^ο λόγο της εφέσεώς τους (β' σκέλος) κρίνονται αβάσιμα και απορριπτέα. Εξάλλου, ορθά το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο έκρινε ότι κατά το εφαρμοστέο ελληνικό δίκαιο η ένδικη αγωγή είναι μη νόμιμη κατά την κύρια βάση αυτής, κατά την οποία ζητείται η επιδίκαση αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινού αστικού δικαίου (άρθρα 914, 922, 297, 298, 299, 932 σε συνδ. με το άρθρο 16 του ν. 551/1915). Και αυτό, διότι οι επικαλούμενες προς θεμελίωση της παραπάνω αγωγικής αξίωσης διατάξεις του ΒΔ 806/1970 και μάλιστα αυτή του άρθρου 10 που πράγματι προβλέπει ειδικούς όρους ασφαλείας των εργαζομένων στα ελληνικά πλοία, δεν έχουν εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι το αγωγικό πλοίο είχε σημαία Παναμά και τα ζητήματα που αφορούν την εσωτερική λειτουργία του, όπως σχετικά με τους κανονισμούς εργασίας του πληρώματος, ρυθμίζονται από τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν στη χώρα της εθνικότητας του πλοίου, καθόσον ανάγονται στο ουσιαστικό δημόσιο δίκαιο (ΕΠ 1176/1996 ΕΝΔ 25.54 επ.). Συνεπώς, οι 1^{ος} και 2^{ος} λόγοι της εφέσεως του ενάγοντος και ο συναφής πρόσθετος λόγος αυτής με τους οποίους προσάπτεται σφάλμα στο Πρωτοβάθμιο δικαστήριο, γιατί με τη συνεκκαλουμένη... απόφασή του απέρριψε ως μη νόμιμη την κύρια βάση της αγωγής και μάλιστα χωρίς να εξετάσει αν υφίστατο παράβαση του κανονισμού ασφαλείας του δικαίου της σημαίας του πλοίου, είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι. Αναφορικά με την τελευταία αιτίαση πρέπει να σημειωθεί ειδικότερα, ότι το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο θα καθιστούσε αναιρετέα την απόφασή του αν προέβαινε στην παραπάνω εξέταση, δεδομένου ότι ουδόλως μνημονεύεται στην αγωγή σύμφωνα με το άρθρο 216 του Κ.Πολ.Δ. ποία είναι τα μέτρα, τα μέσα και οι τρόποι ασφαλείας του δικαίου του Παναμά που παραβιάστηκαν (πρβλ ΑΠ 1132/1997 Δ/νη 40.631. Ενώ απαράδεκτα, ο ενάγων αποπειράται με τις προτάσεις του, και μάλιστα με αναφορά στην από 21-2-2000 γνωμοδότηση του δικηγόρου του Παναμά Ρ.Γ., περί των σχετικών διατάξεων ασφαλείας, να θεμελιώσει την κύρια αγωγική αξίωση του σε αντίστοιχους κανονισμούς ασφαλείας του δικαίου του Παναμά. Ας αναφερθεί στο σημείο αυτό, για την πληρότητα και μόνο του νομικού λόγου, ότι το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο ορθά δεν ανακάλεσε την... απόφασή του, αφού, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο αυτής, η απορριπτική διάταξη της κύριας βάσης της αγωγής είχε οριστικό χαρακτήρα και σύμφωνα με τα άρθρα 308 και 309 του Κ.Πολ.Δ. δεν ήταν δεκτική ανακλήσεως (ΕΑ 1741/1994 Δ/νη 36.1264 επ. 1261), όπως αβάσιμα υποστηρίζει ο ενάγων. Συνακόλουθα, ορθά το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο έκρινε ότι η αγωγή είναι νόμιμη ως προς την επικουρική βάση της (που αφορά το ελληνικό δίκαιο), στηριζόμενη, εκτός των άλλων, στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3 παρ. 1, 4 του Ν. 551/1915, όπως και σ' αυτές των άρθρων 299, 914, 922, 932 του ΑΚ, οι οποίες διατάξεις παρέχουν σε κάθε περίπτωση δικαίωμα στον παθόντα (είτε δηλαδή αυτός έχει αξίωση αποζημίωσης από τις διατάξεις του κοινού δικαίου, είτε έχει αξίωση από το νόμο Ν. 551/1915) να του καταβάλει ο εργοδότης χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη 9ΑΠ 1185/1993 ΕΕΔ 1995 σελ. 231, ΑΠ 1029/1993 Δ/νη 1994 σελ. 1571, ΕΠ 881/1995 Δ/νη 1997 σελ. 679 ΕΑ 5653/1992 Δ/νη 1993 σελ. 180, ΕΑ 1176/1992 Δ/νη 1993 σελ. 179).

Από τα ίδια πιο πάνω αποδεικτικά μέσα, αποδείχθηκε ότι κατά τον επίδικο χρόνο τον εφοπλισμό του αγωγικού πλοίου ασκούσε η ελληνικών συμφερόντων β' εναγομένη εταιρεία, από τα γραφεία της οποίας στον Πειραιά λαμβάνονταν όλα οι αποφάσεις που αφορούσαν το πλοίο. Συγκεκριμένα αυτή προέβαινε σε όλες τις συναφείς με την εκμετάλλευση του πλοίου διαχειριστικές πράξεις και είχε τη βούληση να ασκεί και ασκούσε για δικό της λογαριασμό τη

ναυτική επιχείρηση που συγκροτούσε το (αγωγικό πλοίο εκτός από την απόλαυση των κερδών επωμιζόταν και τον οικονομικό κίνδυνο από την εκμετάλλευσή του. Ειδικότερα, προέβαινε στην επάνδρωση του πλοίου και στη ναυτολόγηση των μελών του πληρώματος φρόντιζε για την εκτέλεση των επισκευών του πλοίου (οι οποίες γίνονταν στην Ελλάδα), τις οποίες κάλυπτε με δικά της έξοδα και ανελάμβανε τις υποχρεώσεις έναντι τρίτων και κατά πρώτο λόγο των μελών του πληρώματος ως προς τις απαιτήσεις που απέρρεαν από τη ναυτολόγησή τους (βλ. όλα τα επικαλούμενα και προσκομιζόμενα από τους διαδίκους σχετικά έγγραφα.). Το γεγονός ότι η β' εναγομένη επάνδρωνε και ναυτολογούσε το πλήρωμα του πλοίου στο όνομα και για λογαριασμό της προκύπτει και εκ του ότι η επίμαχη σύμβαση ναυτικής εργασίας του ενάγοντος καταρτίστηκε με την πράκτορά της στις Φιλιππίνες στο όνομα και για λογαριασμό της, ενώ ουδόλως αναφέρεται στην εν λόγω σύμβαση, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό της, η α' εναγομένη ως πλοιοκτήτρια του αγωγικού πλοίου. Αλλά και ουδόλως προέκυψε από κάποιο αποδεικτικό στοιχείο ότι η β' εναγομένη ενεργούσε για λογαριασμό της πρώτης. Συνεπώς το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που έκρινε ότι η β' εναγομένη ήταν εφοπλίστρια του αγωγικού πλοίου και η α' εναγομένη κυρία αυτού, ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις και εφάρμοσε το νόμο και δεν έσφαλε και όσα αντίθετα υποστηρίζουν οι εναγόμενες με τον 1^ο λόγο της εφέσεως και ειδικότερα ότι η α' εναγομένη είναι πλοιοκτήτρια του αγωγικού πλοίου ενώ η δεύτερη ασχολούνταν μόνο με την εξεύρεση πληρωμάτων για τα πλοία που αντιπροσωπεύει, κρίνονται αβάσιμα και απορριπτέα. Ενόψει και του ότι στην παραπάνω (έγγραφη) σύμβαση του ενάγοντος ως εργοδότρια του τελευταίου αναφέρεται η β' εναγομένη, ενώ αν ήταν πλοιοκτήτρια η πρώτη θα αναφερόταν βεβαίως αυτή ως τέτοια. Επιπλέον όμως αποδείχθηκε, ότι η α' εναγομένη όχι μόνο δεν είχε γραφεία στον Παναμά αλλά δεν είχε ούτε και επαγγελματική δραστηριότητα, όπως προαναφέρθηκε, ώστε να δικαιολογείται η αποδιδόμενη σ' αυτήν ως άνω ιδιότητα

Περαιτέρω, από όλα τα προαναφερθέντα αποδεικτικά μέσα και την από 19-10-1999 έκθεση πραγματογνωμοσύνης του διορισθέντος με την... απόφαση του Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου πραγματογνώμονα ιατρού-δερματολόγου Ν.Γ., αποδείχθηκαν τα εξής: Ο ενάγων, ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, προσλήφθηκε από τη β' εναγομένη μέσω της αλλοδαπής πράκτοράς της με σύμβαση ορισμένου χρόνου, διάρκειας εννέα μηνών για να παράσχει τις υπηρεσίες του στο αγωγικό πλοίο ως Δ' μηχανικός, υπηρέτησε σ' αυτό με την ειδικότητα αυτή μέχρι και τις 19-9-1997. κατά την ημερομηνία αυτή και ενώ το πλοίο έπλεε ανοικτά της Αιγύπτου προκειμένου να εισέλθει στη διώρυγα του Σουέζ με σκοπό, διαπλέοντας τη Μεσόγειο θάλασσα, να φθάσει στον προορισμό του στο λιμάνι του Μπρίστολ της Μεγάλης Βρετανίας, ο ενάγων, εργαζόμενος στο μηχανοστάσιο του πλοίου υπέστη εγκαύματα κυρίως στα χέρια αλλά και σε διάφορα άλλα μέρη του σώματός του λόγω αιφνίδιου ανοίγματος της ασφαλιστικής βαλβίδας του στροφαλοθαλάμου της μηχανής εξαιτίας καθόδου καυσαερίων. Η κατάσταση της υγείας του ενάγοντος ήταν πολύ σοβαρή, γεγονός το οποίο διαπιστώθηκε αμέσως από τον πλοίαρχο αλλά και τα άλλα μέλη του πληρώματος και αμέσως παρασχέθηκαν στον ενάγοντα, κατόπιν εντολής του πλοιάρχου, οι πρώτες βοήθειες και συγκεκριμένα καλύφθηκαν όλα τα προσβληθέντα μέρη του σώματός του με γάζες παραφίνης και του χορηγήθηκαν αντιβιοτικά χάπια προς αποφυγή μόλυνσεως. Πλην όμως τις πρώτες φροντίδες δεν ακολούθησε η αναγκαία μεταφορά του πάσχοντος ενάγοντος σε νοσοκομείο της Αιγύπτου αν και αυτό ήταν εφικτό. Αλλά ούτε και όταν το πλοίο αγκυροβόλησε την επομένη στη ράδα του λιμανιού του Πορτ Σάιντ για τη διενέργεια μικροεπισκευών, φρόντισαν ο πλοίαρχος και ο υποπλοίαρχος να εξετασθεί ο ενάγων από ιατρό για τη διαπίστωση της καταστάσεως της υγείας του. Αντίθετα, το πλοίο συνέχισε κανονικά την πορεία του μέχρι τις 26-9-1997, οπότε ο ενάγων απολύθηκε στο λιμάνι της Πύλου και εισήχθη αμέσως στο Γ.Ν.Ν. Καλαμάτας, από όπου, λόγω της σοβαρότητας της καταστάσεώς του μεταφέρθηκε αυθημερόν στην κλινική Πλαστικής Χειρουργικής του Π.Γ.Ν. Αθηνών Γ. όπου του έγινε χειρουργικός καθαρισμός και κάλυψη του ολικού πάχους εγκαυματικών επιφανειών των άνω άκρων με δερματικά μοσχεύματα. Στο νοσοκομείο αυτό νοσηλεύτηκε μέχρι τις 20-11-1997, ήτοι δυο μήνες περίπου, οπότε και εξήλθε, αφού προηγουμένως έλαβε σχετικές συμβουλές για περαιτέρω ιατρική παρακολούθηση. Ακολούθως επαναπατρίστηκε στις Φιλιππίνες και τέθηκε υπό την παρακολούθηση ειδικών ιατρών της πατρίδας του. Συγκεκριμένα στις 29-11-1997 εισήχθη στο Ιατρικό Κέντρο της Μανίλας όπου του έγινε εκ

νέου χειρουργικός καθαρισμός και αφαίρεση δέρματος. Πλην όμως, παρά τις παρασχεθείσες συνεχείς ιατρικές φροντίδες, βρέθηκε στις 19-10-1999, που εξετάστηκε στον Πειραιά από τον πιο πάνω πραγματογνώμονα ιατρό, να πάσχει από πλήθος μονίμων μετεγκαυματικών ουλών με ανάπτυξη χηλοειδών σ' αυτές τόσο στην περιοχή της κεφαλής (στα περύγια των ώτων, ιδίως στο δεξιό, στη δεξιά πωγωνοπρειαική περιοχή, στο κάτω χείλος και στη δεξιά γωνία του στόματός του αλλά και στα κάτω άκρα αυτού. Αποτέλεσμα δε, των συνεπειά του ατυχήματος παραπάνω βλαβών του ενάγοντος, οι οποίες προκαλούν ιδιαίτερα στα άνω άκρα έντονη δυσκαμψία έως πλήρη ακαμψία των αρθρώσεων, των αγκώνων, των πηχεοκαρπικών αρθρώσεων, των αρθρώσεων των δακτύλων του (βλ. την ως άνω έκθεση πραγματογνωμοσύνης, το προσκομιζόμενο από 6-3-1998 πιστοποιητικό του Ιατρικού Κέντρου Μανίλας και τις προσκομιζόμενες και επικαλούμενες 7 φωτογραφίες του ενάγοντος, οι οποίες απεικονίζουν την κατάσταση του σώματός του) είναι η πλήρης αδυναμία αυτού να ασκήσει στο παρόν αλλά και μελλοντικά τόσο το ναυτικό όσο και κάθε άλλο επάγγελμα κοινωνικά αλλά και οικονομικά ισοδύναμο. Κατ' ακολουθία, το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που, υπό τα ανωτέρω αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά, έκρινε ότι ο ενάγων δικαιούται σύμφωνα με το ν. 551/1915 αποζημίωση για πλήρη ολική ανικανότητα προς εργασία, ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις και εφάρμοσε το νόμο και δεν έσφαλε και όσα αντίθετα υποστηρίζουν οι εναγόμενες με το 30 λόγο της εφέσεώς τους, κρίνονται αβάσιμα και απορριπτέα. Ειδικότερα, ο ενάγων δικαιούται να λάβει λόγω του ατυχήματος που υπέστη, σύμφωνα με το ν. 551/1915 και την από 13-8-1997 Συλλογική Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας (ΣΣΝΕ) πληρωμάτων φορτηγών πλοίων 4.500 τόνων DW και άνω, που κυρώθηκε με την 2324.2/1/97 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτικής (ΦΕΚ Β' 841/23-9-1997) και κατά το άρθρο 1 της οποίας ο μισθός του ανερχόταν κατά το χρόνο του ατυχήματος σε 235.600 δραχ., τα εξής ποσά: α) για μισθούς ασθένειας 942.400 δραχ. (4 μήνες X 235.600), β) για αποζημίωση για πλήρη ολική ανικανότητα για εργασία 4.323.300 δραχ. (δηλ. 6 έτη X 12 μήνες ετησίως = 72 μήνες X 235.600 δραχ. μηνιαίως = 16.963.200 - 110.000 δραχ. = 16.853.200 δραχ. X ¼ + 110.000 δραχ. = 4.323.300 δραχ.). Επομένως η εκκαλουμένη 3757/2000 απόφαση που επιδίκασε στον ενάγοντα για τις παραπάνω αντίστοιχες νόμιμες αιτίες τα ως άνω ποσά, ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις και εφάρμοσε το νόμο και τα παράπονα που προβάλλει ο ενάγων με τον 3^ο λόγο της εφέσεώς του, υπολαμβάνοντας εσφαλμένα (αλλά και ανακόλουθα, εφόσον προς θεμελίωση των αγωγικών αξιώσεων επικαλείται αποκλειστικά τις διατάξεις του ελληνικού δικαίου) ότι οι παραπάνω αξιώσεις του έπρεπε να υπολογιστούν με τις συμφωνηθείσες και αναφερθείσες στην πιο άνω έγγραφη σύμβασή του μηνιαίες αποδοχές του, κρίνονται αβάσιμοι και απορριπτέα. Και τούτο διότι εφόσον κρίθηκε ότι είναι εφαρμοστέο το ελληνικό δίκαιο στην ένδικη ναυτολόγηση, εφαρμόζονται, όπως προαναφέρθηκε, και οι ελληνικές ΣΣΝΕ χωρίς διάκριση και χωρίς τον όρο της αμοιβαιότητας τόσο επί Ελλήνων όσο και επί αλλοδαπών ναυτικών, καθόσον οι ΣΣΝΕ που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΑΝ 3276/1994 και κυρώνονται με απόφαση του ΥΕΝ η οποία δημοσιεύονται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, θέτουν κατά το κανονισμό τους μέρος κανόνες ουσιαστικού δικαίου οι οποίοι αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο με τους κανόνες του ελληνικού δικαίου (βλ. Ολ. ΑΠ 47/1987 ΕΝΔ 15.385, ΑΠ 871/1989, ΕΝΔ 18.463 ΕΠ 37/1998 ΕΝΔ 26.382, ΕΠ 250/1996 ΕΝΔ 24.344). Κατά το άρθρο δε 14 αριθμ. 2 της ως άνω ΣΣΝΕ σε περίπτωση ατυχήματος ο μισθός ασθένειας καθορίζεται στο 100% του μισθού της Συλλογικής Σύμβασης, ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, ανέρχεται μηνιαίως σε 235.600 δραχμές.

Εξάλλου, συνεπεία του βαρύτατου τραυματισμού του, ο ενάγων υπέστη ηθική βλάβη, για την αποκατάσταση της οποίας δικαιούται, κατ' ελευθέρα εκτίμηση, βάσει των κανόνων της κοινής πείρας και λογικής (ΑΠ 206/1996 Δ/νη 37. 1544, ΑΠ 692/1990 ΝοΒ 40.1967, ΕΑ 8507/1988 Δ/νη 31.605), ως χρηματική ικανοποίηση, το ποσό των 19.000.000 δραχμών, το οποίο κρίνεται από το Δικαστήριο τούτο εύλογο ενόψει των συνθηκών του ατυχήματος, της αμέλειας που επέδειξε σχετικά με την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος της υγείας του ο προστηθείσας από β' εναγομένης πλοίαρχος, των ψυχικών και σωματικών πόνων που υπέστη και θα υποστεί ο ενάγων, της ηλικίας του (34 ετών) και της εν γένει οικονομικής και κοινωνικής καταστάσεως των διαδίκων. Έσφαλε, επομένως, το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που επιδίκασε στον ενάγοντα για την ανωτέρω αιτία το ποσό των

15.000.000 δραχμών, κατά τον περί τούτου εν μέρει βάσιμο 4^ο και τελευταίο λόγο της εφέσεως του ενάγοντος και αβάσιμο 4^ο λόγο της εφέσεως των εναγομένων. Περαιτέρω, από τα προαναφερθέντα αποδεικτικά μέσα, αποδείχθηκε ότι στον ενάγοντα καταβλήθηκε από τις εναγόμενες εταιρείες στις 29-9-1999 το ποσό των 2000 δολαρίων ΗΠΑ, ισάξιο των 580.000 δρχ. Επίσης στις 19-2-1999 οι εναγόμενες πλήρωσαν στον ενάγοντα για το ατύχημά του και σε εκτέλεση της... απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, το ποσό των 3.000.000 δραχμών (βλ. προσκομιζόμενη από τις εναγόμενες σχετική απόδειξη). Έτσι, σύμφωνα με τα ανωτέρω ο ενάγων δικαιούται να λάβει από τις εναγόμενες το συνολικό ποσό των 20.685.700 δραχμών ($942.400 + 4.323.300 + 19.000.000 = 24.265.700 - 580.000 = 23.685.700 - 3.000.000 = 20.685.700$ δρχ.). Κατά συνέπεια το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο εσφαλμένα, κατά την επιδίκαση στον ενάγοντα των ανωτέρω αξιώσεων, δεν συνυπολόγισε και το καταβληθέν ποσό των 3.000.000 δραχμών καίτοι είχε νόμιμα υποβληθεί ενώπιόν του το σχετικό αίτημα, κατά το βάσιμο περί τούτου 5^ο λόγο της εφέσεως των εναγομένων.

Κατ' ακολουθία όλων των ανωτέρω, πρέπει να γίνουν εν μέρει δεκτές κατ' ουσίαν οι ένδικες δύο αντίθετες εφέσεις και να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη 3757/2000 οριστική απόφαση. Στη συνέχεια το παρόν Δικαστήριο, αφού διακρατήσει την υπόθεση σύμφωνα με το άρθρο 535 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ. και δικάσει την αγωγή, πρέπει να κάνει αυτή εν μέρει δεκτή ως κατ' ουσίαν βάσιμη και να υποχρεωθούν οι εναγόμενες, εις ολόκληρο η καθεμιά, να καταβάλουν στον ενάγοντα το ποσό των 20.685.700 δρχ. με το νόμιμο τόκο από 22-6-1998, ημεροχρονολογία που οχλήθηκαν ο τελευταίες, όπως δέχθηκε και το Πρωτοβάθμιο δικαστήριο (και δεν υπάρχει σχετικό παράπονο ως προς το κεφάλαιο αυτό της τοκοδοσίας). Ας αναφερθεί στο σημείο αυτό ότι ο 6^{ος} και τελευταίος λόγος της εφέσεως των εναγομένων εταιρειών με τον οποίο παραπονούνται για τα επιδικασθέντα πρωτοδίκως δικαστικά έξοδα, χωρίς όμως και να προσάπτουν κάποιο συγκεκριμένο νομικό ή ουσιαστικό σφάλμα στην εκκαλουμένη, μετά την εξαφάνιση της τελευταίας, είναι πλέον χωρίς αντικείμενο. Τα δικαστικά έξοδα και των δύο βαθμών δικαιοδοσίας πρέπει να επιβληθούν κατά ένα μέρος σε βάρος των εναγομένων σύμφωνα με τα άρθρα 178 παρ. 1 και 183 του Κ.Πολ.Δ., όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό.